

Pestprotocol Montessori De Boog

Montessori De Boog (school en bso) wil de kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

De begeleiders (leerkrachten, pedagogisch medewerkers en andere professionals op school) zorgen daarvoor door het scheppen van een veilig klimaat en een prettige werksfeer in de groep en op het schoolplein.

Het kan helaas voorkomen dat een kind door andere kinderen wordt gepest. Dan is er een ernstig probleem. De school/ bso handelen zo dat het pesten ophoudt en voorkomen wordt. Dit protocol is de vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen benaderen. Het geeft alle betrokkenen duidelijkheid over de aanpak van pestgedrag.

- De school/ bso heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt gezien en niet wordt geaccepteerd.
- Personeel en overblijfskrachten zijn alert op pestgedrag. Indien pestgedrag optreedt, nemen leerkrachten, pedagogisch medewerkers en overblijfskrachten duidelijk stelling en ondernemen actie tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid ligt bij de professionals (leerkrachten, pedagogisch medewerkers).
- Als pesten en plaatsvindt, ervaren school/ bso dat als een probleem voor alle betrokkenen
- Wanneer pesten optreedt, voert school/ bso het pestprotocol uit.
- Om een goed beeld te krijgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het gevoel van veiligheid van de kinderen nemen wij één keer per jaar onder de kinderen van de groepen 7 en 8 de veiligheidsmonitor af. De resultaten daarvan geven inzicht in de feitelijke en ervaren veiligheid en het welbevinden van de kinderen.

Het pestprotocol wordt door het hele team en de oudervertegenwoordiging van de medezeggenschapsraad onderschreven en aan alle ouders ter inzage aangeboden.

Begrippen

Plagen

Iemand op het plein een duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om pestgedrag.

We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag ontstaat uit een onschuldige sfeer. Het gaat erom dat het gedrag door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is bij plagen sprake van een pedagogische waarde: door elkaar uit te dagen leren kinderen om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die van pas komt bij conflictantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt. Op school is de afspraak dat elkaar pijn doen, ook als het als grapje bedoeld is, niet mag.

Ruw gedrag

In het spel en het samenwerken, komt het voor dat kinderen iets doen dat onaardig overkomt zonder de intentie te hebben werkelijk onaardig te zijn. Een kind kan tegen een ander aanbotsen, iets op een onaardige toon zeggen, een blik hebben die onvriendelijk overkomt, iets van een ander kapot maken. Dit soort zaken kunnen door een kind dat zich niet veilig voelt, opgevat worden als pesten. Omdat hierin de bedoeling niet is een ander moedwillig te kwetsen, spreken we hier niet over pesten.

Pesten

Pesten heeft een bedreigend en systematisch karakter. Pesten gebeurt moedwillig en heeft een vervelende bedoeling. De veiligheid van de omgeving en van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is onvriendelijk en heeft een achtergrond van macht door intimidatie. We spreken van pesten als het regelmatig gebeurt.

Pesten komt in verschillende vormen voor:

- Verbaal (vernederen, schelden, dreigen, belachelijk maken, briefjes, bijnamen, roddelen)
- Fysiek (pijn doen, opsluiten)
- Intimidatie (opwachten, volgen, versperren, dwingen)
- Isolatie: (buitsluiten, samenspannen, ondermijnen)
- Stelen of beschadigen van bezittingen

De betrokkenen

Volwassenen

Alle volwassenen (leerkracht, pedagogisch medewerker, mentor bso, intern begeleider, directeur, onderwijsassistenten) zijn aan te spreken bij vragen en klachten over pesten. Een aantal heeft daarbij een speciale rol:

Vertrouwenspersoon

Bij alle klachten kan er een beroep gedaan worden op de ondersteuning van een vertrouwenspersoon. Zij luistert en geeft informatie over mogelijke vervolgstappen en advies. Met nadruk wordt gesteld dat een vertrouwenspersoon geen bemiddelaar is, maar een adviseur van de klager. Door de vertrouwenspersoon van De Boog kan naar de externe vertrouwenspersoon worden verwezen in geval van klachten over ongewenst gedrag. De vertrouwenspersoon is Margriet de Boom, leerkracht bovenbouw.

Antipestcoördinator

De coördinator wordt betrokken in zaken van pesten, als de leerkracht, pedagogisch medewerker, en/of ouders van mening zijn dat de coördinator ingeschakeld moet worden. Deze persoon ondersteunt de leerkracht/ pedagogisch medewerker als er sprake is van pestgedrag in de groep in de vorm van het geven van tips, bijwonen van oudergesprekken en het voeren van gesprekken met kinderen. De antipestcoördinator van onze school is Claar Rekers, directeur.

Kinder-vertrouwenspersoon

Een kind kan over pesten vertellen aan iedere professional, ook als het niet de eigen begeleider is. De volwassene aan wie het verteld wordt, functioneert dan als vertrouwenspersoon voor het kind en koppelt het probleem terug naar de direct betrokken leerkracht/mentor. Daarbij is het belangrijk vertrouwelijk met de informatie om te gaan en het betrokken kind op de hoogte te houden. De vertrouwenspersoon vertelt dat het pesten verkeerd is en niet geaccepteerd wordt en dat het goed is dat het kind hulp vraagt aan een volwassene. Op De Boog is een van de teamleden aangewezen als kinder-vertrouwenspersoon. Voor de kinderen vanaf groep 3 is deze persoon bekend en goed bereikbaar. De kinderen weten door schriftelijke en mondelinge bekendmakingen dat zij contact kunnen opnemen en hoe en wanneer dat kan. De kindervertrouwenspersoon is Els van Groenigen, leerkracht beeldende vorming.

Kinderen

Bij pesten onderscheiden we bij de kinderen verschillende 3 betrokken groepen die allemaal in een ongewenste situatie zijn: Het gepeste kind, het kind dat pest en de andere kinderen.

Het gepeste kind

Pesten is een groot probleem voor het gepeste kind. Het kan onzeker of angstig zijn. De angst en onzekerheid worden versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp niet uitkomt. Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, ze missen in hun gepeste omgeving vrienden om op terug te vallen. Pesten kan gevoelens van schaamte oproepen. Het kind kan bang zijn voor erkenning van het probleem en voor de aanpak ervan. Het risico bestaat dat kinderen er dan liever over zwijgen.

Het kind dat pest

Kinderen die pesten hebben zelf ook last van hun pestgedrag. Ze hebben moeite om gelijkwaardige vriendschappen op te bouwen en te onderhouden. Pesters maken een ongewenste sociale ontwikkeling door.

Kinderen die pesten lijken vaak de sterkere kinderen in de groep. Het komt echter ook regelmatig voor dat een kind dat pest in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen gepest te worden, kan dit kind zich in een andere omgeving pesten.

Soms zien de kinderen die pesten de aanpak van het probleem als bedreigend. Ze kunnen er ook opgelucht over zijn; Er wordt aandacht besteed aan hun onmacht om met andere kinderen een gezonde relatie op te bouwen.

De andere kinderen

De meeste kinderen zijn niet direct en actief betrokken bij pesten. Sommige kinderen houden enige afstand. Er zijn ook kinderen die niet merken of niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving. Andere kinderen doen incidenteel mee. Dit noemen we de meelopers. Een meeloper kan bang zijn zelf in de slachtofferrol te raken, kan meedoen om een vriend (in) niet kwijt te raken of vindt stoer gedrag interessant. Als kinderen meepesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat er met pesten wordt aangericht. Wat in een groep gebeurt, geeft minder ruimte voor individueel denken. Groepsgedrag kan leiden tot situaties die onacceptabel zijn.

Preventie

Om te zorgen dat kinderen goed met elkaar en zichzelf leren om leren gaan hanteren we een positieve opvoedstijl: We laten kinderen weten wat we verwachten (Gouden regels, Taakspel)

Regelmatig geven we aandacht te aan de Gouden regels. Dat gebeurt schoolbreed in iedere periode en tussendoor wanneer het aan de orde is.

Gouden regels:

- We zijn aardig voor elkaar. We gaan met respect met elkaar om
- We gaan netjes met onze en andermans spullen om
- We spreken over makkelijke en moeilijke zaken op een rustige toon

Deze gedragsverwachtingen vallen daaronder:

- Je beoordeelt andere kinderen op wat ze doen en kunnen.

- Je zorgt ervoor dat een ander kan meedoen. Als je iets wilt lenen van een ander, vraag je dat eerst. Je spreekt met respect tegen en over anderen.
- Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
- Je bemoeit je met een ruzie als je kunt helpen oplossen.
- Als het niet lukt een ruzie zelf goed op te lossen vraag je direct hulp aan een begeleider.
- Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan een leerkracht, pm' er overblijfskracht en/of je ouders. Dat is dan geen klikken.
- Word je gepest, praat er thuis en op school over. Houd het niet geheim.

Om op een verstandige manier om te gaan met ongewenst gedrag, gebruiken we als volwassenen de Reactieprocedure en we leren kinderen de Stop Loop Praat-regel (PBS)

De leerkracht/ pm' er bespreekt met de kinderen de algemene afspraken in de groep. Dit gebeurt aan het begin van ieder schooljaar en tijdens het jaar regelmatig. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school. In de midden- en bovenbouw wordt het pestprotocol besproken. In de bovenbouw is er aandacht voor het op een goede manier online met elkaar omgaan en cyberpesten.

Als er aanleiding daarvoor is in de groep, besteedt de leerkracht/ pm' er aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek of andere werkvorm.

Repressie

Als er (mogelijk) sprake is van pesten, wordt dat direct met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht/ mentor van het kind. Er worden afspraken gemaakt waarmee het ongewenste gedrag stopt. Als het om pesten gaat, wordt aan de betrokken kinderen duidelijk gemaakt dat het onacceptabel is en wat de maatregelen zijn als het gedrag doorgaat.

Maatregelen bij pesten

Het kind dat pestte en zijn/haar ouders worden door de leerkracht/mentor op de hoogte gesteld van de gebeurtenissen in een gesprek. Bij dit gesprek worden de afspraken en consequenties uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd. De leerkracht/mentor noteert in ParnasSys de gebeurtenissen, inhoud van de gevoerde gesprekken en de afspraken.

Er worden vervolggesprekken gevoerd met de ouders van het kind dat pestte en het gepeste kind. Dat kan samen met of zonder kinderen en met of zonder elkaar.

De volgende personen worden op de hoogte gebracht:

- Ouders van het kind dat gepest werd
- Pestcoördinator
- Bouwcoördinator
- Het team wordt op de hoogte gebracht zodat alert gereageerd kan worden.
- De overblijfskrachten wordt gevraagd alert op pesten te zijn.
- De ouders uit de groep waar het pesten voorkomt worden geïnformeerd zonder dat daarbij namen worden genoemd.

Als er sprake is van pestgedrag tijdens schooltijd op een van de speelpleinen van de school wordt er tijdens het overblijven pleinwacht gelopen door de teamleden volgens een rooster. De directeur bepaalt met de bouwcoördinator of er aanleiding is om deze maatregel in te voeren.

Als het probleem zich herhaalt zal de directeur aanwezig zijn bij een gesprek met de ouders en het kind dat pest. Ook van dit gesprek wordt een notitie in ParnasSys gemaakt. Er kan geadviseerd worden externe hulp in te schakelen.

Als het pestgedrag niet stopt kan in het uiterste geval het protocol voor schorsen en verwijderen worden ingezet.

Hulp aan het gepeste kind

De leerkracht/mentor spreekt met het kind. Dat kan afzonderlijk en/of gelijktijdig met het kind dat pestte.

Er worden afspraken gemaakt voor vervolggesprekken met het kind en/of de ouders om de voortgang te bespreken. Het doel van deze gesprekken is het probleem en de gevoelens in kaart te brengen en te bepalen wat nodig en mogelijk is om het kind zich veilig te laten voelen. Er worden afspraken gemaakt. Van de gesprekken en afspraken wordt een notitie gemaakt in Parnassys.

Hulp aan het kind dat pest

De leerkracht/mentor zal met het kind de oorzaak en het gevolg van het pesten bespreken en wat het kind nodig heeft om het gedrag te veranderen. Als het kind meer hulp nodig heeft, roept de school en/of de ouder de hulp in van schoolcoach, passend onderwijs, GGD of andere hulpverlening.

Hulp aan de groep en de meelopers.

Na een incident bespreekt de leerkracht of de mentor met de groep wat er is gebeurd en wat de afspraken zijn bij pesten. De verantwoordelijkheid van de groep wordt besproken. De kinderen worden opgeroepen hulp te vragen aan een volwassene als ze pesten zien gebeuren en zich te distantiëren van het pesten. Kinderen die dit doen worden daarvoor gecompimenteerd.

Het helpt als de groep stelling neemt tegen het pesten. Wanneer kinderen het gepeste kind te hulp komen of tegen de pester zeggen op te houden, kan de situatie veranderen. Het pesten is dan niet vanzelfsprekend en onaangenaam voor het kind dat pest. De situatie voor meelopers verandert door het ongewenste karakter van het pestgedrag. Het wordt voor hen duidelijk dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in het pestgedrag. Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht/pm'er aangeven vervullen een belangrijke rol. Er zijn kinderen zijn die zich schuldig voelen omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene om hulp te vragen. Ook zijn er kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in hun omgeving gepest wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar kunnen de gebeurtenissen niet duiden als pestgedrag.

De rol van ouders

Ouders kunnen bij (een vermoeden van) pesten een belangrijke rol spelen in het belang van de opvoeding en ontwikkeling van alle kinderen. De school vraagt ouders van kinderen die gepest worden, ouders die merken dat een ander kind gepest wordt of ouders die zien dat hun eigen kind pest, dit te melden.

Als er in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas. Sommige ouders zien de ernst van de situatie onvoldoende in. Ouders van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ouders beschikken niet altijd over de juiste informatie. Een pester op school hoeft dat thuis niet te zijn.

We verwachten dat de ouders aan hun kinderen vertellen dat zij pesten afkeuren. Zij kunnen bespreken wat de juiste stappen zijn als een kind merkt dat er gepest wordt:

- Niet meedoen
- Stelling nemen
- Aan een volwassene op school of thuis vertellen (Ouders kunnen benadrukken dat praten over pesten iets anders is dan klikken)